

nieuwspapieren zoowel dag- als weekbladen, die het comité tot de huishoudelijke schikkingen dienstig oordeelde tot het verlichten van het verstand, het verbeteren der zeden en tot het bevorderen der betere kennis van de eeuwige en onvervreemdbare rechten van den mensch en burger. Bij al dit moois wilde de societeit „op de gronden eener ware vrijheid en geregelde gelijkheid, de hartelijke gevoelens van zuivere broederschap bevorderen, den knoop der geheiligde Eendracht, onlosmaakbaar gelegd, nauwer aantrekken, verlichting onder den burger, vooral den mingeoefenden verspreiden om hem ware Republikeinsche denkbeelden in te prenten en zoo de societeit te doen dienen tot eene kweekschool van brave patriottische burgeren”. Van deze societeit was burger Lambertus van Oyen Az., de latere secretaris der stad, voorzitter. Zij had haren zetel boven de Beurs. De zaal der boekverkoopingen, die voor de bijeenkomsten van den Oeconomischen Tak en de schermzaal waren daarvoor bij elkaar gevoegd. Het lokaal was 160 voet lang en 20 voet breed. Bij de inrichting ervan werd het stadsbestuur „verligt”, door een commissie uit de societeit „de Volksvrienden”.

Verder bestonden er nog vele kleinere societeiten, die echter voor dit verhaal van geen belang zijn.

De Oranjesocieteit op het Westnieuwland werd bij de door de „Volksvrienden” op 6 Februari veroorzaakte beweging voor goed gesloten. De daar vergaderde personen, waaronder de burgers Bartholomeus Suermond, Monté, Van Son, Doodenwaart en Van Bazel genoemd werden, waren daar juist aan het beraadslagen om het lokaal der societeit tot inkwartiering te bestemmen. Burger Suermond kwam dit in de vergadering van wethouders en raden verklaren, welke verklaring nog door het raadslid Hofman bevestigd werd. Burger Suermond zeide nog, dat de beraadslaging niet voortgezet zou worden en dat de in de societeit aanwezige burgers naar huis zouden gaan. Reeds op 23 Januari waren een aantal burgers en burgeressen, vermoedelijk uit teleurstelling, dat zij dien dag nog geen Vrijheidsboom konden planten, de societeit binnengedrongen en hadden er baldadigheden gepleegd. Vermeer, die zich later bij het planten van den boom zou onderscheiden, werd beschuldigd